

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
79/12. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2012. június 14.

A C-542/09. sz. ügyben hozott ítélet
Bizottság kontra Hollandia

A holland jogi szabályozás, amely helyben lakás követelményéhez köti a külföldi tanulmányok támogatását, bánásmódbeli egyenlőtlenséget hoz létre a holland munkavállalók és a migráns munkavállalók között

Hollandia nem bizonyította, hogy a „hatból három év” helyben lakás követelménye nem haladja meg a hallgatói mobilitás előmozdításában álló cél eléréséhez szükséges mértéket

A tanulmányok finanszírozásáról szóló holland törvény meghatározza azon személyek körét, akik hollandiai és külföldi tanulmányaik céljából támogatásban részesülhetnek. Ami a Hollandiában folytatott felsőfokú tanulmányokat illeti, támogatásra jogosult minden 18 és 29 év közötti hallgató, aki holland állampolgársággal vagy az Európai Unió valamely más tagállamának állampolgárságával rendelkezik. Külföldi felsőfokú tanulmányok folytatásához a hallgatónak jogosultnak kell lennie hollandiai felsőfokú tanulmányok támogatására és jogszerűen Hollandiában kell tartózkodnia a külföldi felsőoktatási intézményhez történő beiratkozást megelőző hat év közül legalább három alatt. Ezen úgynevezett „hatból három év” követelmény állampolgárságtól függetlenül vonatkozik a hallgatókra.

A Bizottság kötelezettségszegés megállapítása iránti keresetet indított a Bíróság előtt Hollandiával szemben, azzal érvelve, hogy a „hatból három év” követelménye az Európai Unió működéséről szóló szerződésben (EUMSZ) tiltott közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül a migráns munkavállalókkal és családtagjaikkal szemben, és ellentétes az uniós jognak a munkavállalók szabad mozgására vonatkozó rendelkezéseivel.¹

A Bíróság megállapítja, hogy az EUMSZ kimondja, hogy a munkavállalók szabad mozgása magában foglalja az állampolgárság alapján történő minden megkülönböztetés megszüntetését a tagállamok munkavállalói között a foglalkoztatás, a javadalmazás, valamint az egyéb munka- és foglalkoztatási feltételek tekintetében. Emellett az említett rendeletből következik, hogy valamely tagállamnak valamely másik tagállam területén foglalkoztatott állampolgára a hazai munkavállalókkal azonos szociális és adókedvezményeket élvez. E rendelkezés megkülönböztetés nélkül megilleti mind a fogadó tagállamban lakó munkavállalókat, mind a határ menti ingázókat, akik ez utóbbi tagállamban végzik kereső tevékenységüket, miközben valamely más tagállamban laknak.

A Bíróság emlékeztet arra, hogy a szakmai képesítéssel záruló egyetemi tanulmányok folytatásához nyújtott megélhetési és tanulmányi költségek fedezésére szolgáló támogatások e rendelet értelmében szociális kedvezménynek minősülnek. A valamely tagállam által a munkavállaló gyermekeinek nyújtott tanulmányi támogatás a migráns munkavállaló esetében az említett rendelet értelmében vett szociális kedvezménynek minősül, ha továbbra is e munkavállaló gondoskodik a gyermek ellátásáról.

E tekintetben a Bíróság hangsúlyozza, hogy az egyenlő bánásmód elve nem csupán az állampolgárságon alapuló, nyílt hátrányos megkülönböztetést tiltja, hanem a hátrányos

¹ EUMSZ 45. cikk és az 1992. július 27-i 2434/92/EGK tanácsi rendelettel (HL L 245., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 2. kötet, 69. o.) módosított, a munkavállalók Közösségen belüli szabad mozgásáról szóló, 1968. október 15-i 1612/68/EGK rendelet (HL L 257., 2. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 1. kötet, 15. o.) 7. cikkének (2) bekezdése.

megkülönböztetés valamennyi leplezett formáját is, ezek ugyanis más megkülönböztető ismérvek alkalmazásával valójában ugyanahhoz az eredményhez vezetnek. Ez a helyzet többek között az olyan intézkedés esetében, amely a helyben lakás pontosan meghatározott időtartamát írja elő, mivel azzal a kockázattal jár, hogy ezen intézkedést főként a migráns munkavállalók és más tagállamok állampolgárainak kárára alkalmazzák, mivelhogy a belföldi lakóhellyel nem rendelkező személyek leggyakrabban külföldi állampolgárok.

A Bíróság szerint ezért a „*hatból három év*” követelménye bánásmódbeli egyenlőtlenséget hoz létre a holland munkavállalók és a Hollandiában lakóhellyel rendelkező vagy kereső tevékenységet határ menti ingázóként e tagállamban folytató munkavállalók között. **Az ilyen egyenlőtlenség tiltott közvetett hátrányos megkülönböztetésnek minősül, kivéve ha objektíve igazolt.**

E tekintetben a Bíróság elutasította Hollandia azon érvét, amely szerint a helyben lakás követelménye azon indokolatlan pénzügyi teher elkerüléséhez szükséges, amely magára a támogatási rendszernek a létre is kihatással lehet. A Bíróság emlékeztet arra, hogy az indokolatlan pénzügyi teher elkerülésének célkitűzése nem minősül a holland munkavállalók és a más tagállamok munkavállalói közötti bánásmódbeli egyenlőtlenséget igazoló, közérdeken alapuló nyomós oknak.

Emellett Hollandia arra hivatkozik, hogy mivel a szóban forgó nemzeti szabályozás a Hollandián kívüli tanulmányok folytatását ösztönzi, a helyben lakás követelménye biztosítja, hogy a hordozható támogatásban csupán olyan hallgatók részesülnek, akik e nélkül Hollandiában folytatnák tanulmányaikat. Ezzel szemben a nem Hollandiában lakó hallgatók automatikusan a lakóhelyük szerinti tagállamban tanulnának, így az ő mobilitásukat nem ösztönöznék.

A Bíróság rámutat, hogy a hallgatói mobilitás elősegítése közérdekű célkitűzés és olyan közérdeken alapuló nyomós oknak minősül, amely alkalmas arra, hogy igazolja az állampolgárságon alapuló hátrányos megkülönböztetés tilalma elvének korlátozását. A Bíróság ugyanakkor emlékeztet arra, hogy a Szerződésben biztosított alapvető szabadságot – mint amilyen a munkavállalók szabad mozgása – korlátozó szabályozás csak akkor igazolható érvényesen, ha alkalmas a kitűzött cél megvalósítására, és nem haladja meg az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

Ezzel összefüggésben Hollandia a hallgatói mobilitást ösztönző politika érdemeit hangsúlyozza, vagyis hogy a Hollandián kívül folytatott tanulmányok nem csupán a hallgatókat gazdagítják, hanem a holland társadalmat és munkaerőpiacot is. Így Hollandia arra számít, hogy az említett rendszert igénybe vevő hallgatók tanulmányaik befejeztével visszatérnek Hollandiába, hogy ott lakjanak és dolgozzanak.

A Bíróság elfogadja, hogy az említett jellemzők a hallgatók többségének helyzetét tükrözik, és ebből következően a helyben lakás követelménye alkalmas a hallgatói mobilitás célkitűzésének megvalósítására. Mindazonáltal Hollandiának legalább azt kellett volna bizonyítania, hogy miért a „*hatból három év*” követelményét részesítette előnyben minden más jellemző tényezőt kizárva. E követelmény ugyanis túlságosan kizáró jellegű. Az érintett tagállam területén való helyben lakás meghatározott időtartamának előírásával ugyanis a „*hatból három év*” követelménye olyan tényezőt részesít előnyben, amely nem feltétlenül az egyetlen jellemzője az érdekelt és az említett tagállam közötti kapcsolat valós szintjének. **Következésképpen a Bíróság megállapítja, hogy Hollandia nem bizonyította, hogy a helyben lakás követelménye nem haladja meg az e szabályozással követett cél eléréséhez szükséges mértéket.**

EMLEKEZTETŐ: Az uniós jogból eredő kötelezettségeit nem teljesítő tagállam ellen irányuló kötelezettségszegési eljárást a Bizottság vagy más tagállam indíthatja meg. Ha a Bíróság megállapítja a kötelezettségszegést, az érintett tagállamnak a lehető leghamarabb teljesítenie kell az ítéletben foglaltakat. Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a tagállam nem teljesítette az ítéletben foglaltakat, újabb, pénzügyi szankciók kiszabására irányuló keresetet indíthat. Mindazonáltal, amennyiben a tagállam nem tett eleget a valamely irányelv átültetésére elfogadott intézkedései Bizottságnak történő bejelentésére vonatkozó kötelezettségének, a Bíróság a Bizottság indítványa alapján már az első ítéletben szankciókat alkalmazhat.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet teljes szövege megtalálható a CURIA honlapon

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

Az ítélet kihirdetésekor készített képfelvételek elérhetők: „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106